

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
27 juni 2023

Ons kenmerk
PZH-2023-834168693
DOS-2023-0003453

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Verkenning landschappelijke effecten verhoging ashoogte bij kleine windturbines

Geachte Statenleden,

Binnen het provinciaal beleid is het op dit moment mogelijk om kleine windturbines tot een maximale ashoogte van 15 meter te plaatsen in het buitengebied, mits de ruimtelijke kwaliteit dit toestaat. Op uw verzoek en naar aanleiding van het participatieproces rond de module energietransitie van de provinciale omgevingsvisie is een verkenning aangekondigd naar de wenselijkheid om de toegestane ashoogte van kleine windturbines te verhogen.

Met deze brief stellen wij u op de hoogte van het rapport 'Naar grotere kleine windturbines?' dat onlangs is opgeleverd door bureau Wing. Het is het resultaat van de eerste stap van de verkenning naar de landschappelijke effecten van verhoging van de ashoogte. Via ontwerp onderzoek is in beeld gebracht wat de ruimtelijke effecten zijn van plaatsing van kleine windturbines met een ashoogte tussen 15 en 45 meter in vier voorbeeldgebieden. Daarnaast zijn voor dit rapport enkele gemeenten geïnterviewd om antwoord te krijgen op de vraag waarom er nog maar weinig kleine turbines in het buitengebied van Zuid-Holland te vinden zijn .

Uit dit onderzoek blijkt:

- Beperkingen in het gemeentelijk beleid spelen een grote rol bij de beperkte aanwezigheid van kleine turbines. Veel gemeenten maken op dit moment een inhaalslag met het maken van beleid voor kleine windturbines.
- Onder voorwaarden lijkt in de meeste landschappen het verhogen van de ashoogte tot 25 en de tiphoogte tot 30 meter landschappelijk en ruimtelijk aanvaardbaar. Afstand tussen erven, de grootte van de erven en de beplanting op de erven speelt hier een belangrijke rol bij. In beperkte gevallen geldt dit ook voor een ashoogte tot 30 meter.
- De invulling hiervan is deels maatwerk. Geadviseerd wordt om na te denken over een handreiking 'ruimtelijke kwaliteit bij kleine windturbines' of het (stimuleren) van de inzet van ruimtelijk kwaliteitsadvies.

De vervolgstap in de verkenning is het onderzoeken wat de mogelijke effecten zijn van een verhoging van de toegestane ashoogte op ecologie en op het elektriciteitsnetwerk. Uit een eerste onderzoek van de provincie Groningen (2020) naar effecten op de ecologie bij kleine windturbines van 15 meter lijkt het aantal aanvaringslachtoffers onder vogels en vleermuizen groter te zijn dan voorheen gedacht werd. Het is dan ook van belang te kijken wat het ecologisch betekent als de toegestane

ashoogte verder verhoogd wordt. Ook de mogelijke effecten op het elektriciteitsnet nemen we mee in deze fase. Tot slot worden de businesscase en de eventuele revenuen meegenomen in het onderzoek, evenals de eigendomsvraag.

Daarnaast is het belangrijk om te melden dat de kleine turbines erg weinig bijdragen aan de totale hernieuwbare elektriciteitsopwekking doelstellingen, maar wel van betekenis kunnen zijn voor de verduurzaming van agrarische bedrijfsvoering. De opbrengst van één turbine van 4.5 MW opgesteld vermogen met een ashoogte van rond de 100 meter staat ongeveer gelijk aan de opbrengst van 150 tot 400 kleine windturbines, afhankelijk van de ashoogte en het type kleine turbine. In het kader van de RES-doelstellingen zijn kleine windturbines dus geen realistisch alternatief voor grote turbines.

De resultaten van de vervolgfase komen beschikbaar in het laatste kwartaal van 2023. Aanpassing van het beleid naar aanleiding van de verkenning verloopt via besluitvorming over het omgevingsbeleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlagen

Rapport 'Naar grotere kleine windturbines Zuid-Holland' van bureau WING waarin landschappelijke effecten zijn onderzocht van verhoging van de ashoogte van kleine windturbines 15 tot 45 meter